

HABERLER

Yazan: N. Spk: D./N.

- 1- Cunta, 474 bağımsız adaydan 428'ini, seçime katılacak 3 partiden de
- 2- toplam 244 adayını veto etti
- 3- Politik tutukluların açlık grevinden sonra, Diyarbakır cezaevinde
- 4- terör daha da arttı
- 5- "Deynemiks" uçak şirketinin yeni bir rüşvet skandalı daha çıktı
- 6- Andropov, F.Alm. Sosyal Demokrat milletvekillerine, "Nükleer savaş
- 7- önlenemez." dedi.
- 8- BM 38. genel kurul dönem başkanlığına Panama temsilcisi Elnoka seçildi
- 9- Amerikan birlikleri Lübnan'da napalm bombası kullanıyor
- 10- Yunanistan, Amerika'nın üslemri Lübnan müdahalesi için kullanmasına
- 11- izin vermiyor
- 12-
- 13-
- 14-
- 15-

YORUM:

Yazan: Spk: Öm.

Bağlılığı : TKP MK'nin 20 Eylül 1983 günlü Çağrı'sını
Konusu : 6 Kasım seçimleri

YAZILAR :

Bağlılığı : Leipzig Mahkemesinin 50. yılı /Eng./ Spk:Ş.veAş.)
Konusu :

YAZILAR:

Bağlılığı : Kültür ve Sanat programını /Cemi.) Spk: D./Ş.
Konusu :

YAZILAR:

Bağlılığı : Cuntanın sahte seçimleri (Şerf.) Spk: Şerf.
Konusu :

ÇAĞRI

Yurttaş,

6 Kasım seçimleri Evren cuntasının halka yönelik yeni bir saldırısıdır. Cuntanın amacı faşist diktatörlüğe sivil bir kılıf geçirmektir. Generaller daha şimdiden, seçimlerden sonra, kuklaları MDP'nin "seçimleri kazandığını" ilân etmeye hazırlanıyorlar.

Seçimlere katılan üç partinin arasında hiçbir önemli fark yoktur. Bu partiler Amerikan emperyalizmine, faşist cuntaya ve işbirlikçi holdinglere, büyük toprak sahiplerine en iyi hizmeti sunmak için yarışıyorlar. Boş vaatlerle seçmenleri kandırmaya çalışıyorlar. Eğer 6 Kasım seçimleri demokratik koşullarda yapılsaydı, bu partiler tek bir oy bile alamazlardı. Halkımız kukla Sunalp'ı da, IMF uşağı Özal'ı da, sahte solcu CALP'ı da, tüm bu halk düşmanlarını yeterince tanıyor. Evren cuntası bu nedenle halkın oylarına süngü zoruyla el koymak istiyor. Kendi yaptığı antidemokratik Anayasayı bile kabaca çiğniyor.

6 Kasım seçimleri gerçek bir seçim değil, halka karşı utanmazca bir oyundur. Halkımız en küçük bir demokratik nitelik taşımayan bu seçimlerin ilân edilecek sonuçlarını geçerli saymayacak, tanımayacaktır.

Eğer cuntanın seçim oyunu bozulmazsa, üzerimizdeki baskı ve sömürü daha da artarak sürecektir. Cuntanın oyununu bozabiliriz. Eğer generallerin yapacağı zorbalıkları göze alırsak, onlara hak ettikleri yanıtı vermek hiç de olanaksız değildir.

AP'li, CHP'li, MSP'li yurttaş, partisiz yurttaş!

Meydanı cuntaya ve partilerine bırakma ! Bugünden komünistlerle öteki sol güçlerle birlik ol, faşist diktatörlüğe karşı çık ! İş, ekmek, barış, demokrasi istemini her yerde ve her olanağı kullanarak yükselt ! Hakların için diren.

6 Kasım seçimlerinde geçersiz oy kullan ! Oyunu kaldırma, kendin iptal et ! İptal edilen her oy faşist diktatörlüğe indirilmiş bir darbe olacaktır.

6 Kasım öncesinde fabrikalarda, işyerlerinde, mahalle ve semtlerde, köylerde, her yerde bir araya gelip birlikte seçimlerde geçersiz oy kullanmaya karar ver. Dostunu, arkadaşını, herkesi uyar, geçersiz oy kullanmaya çağır. Savaş tehlikesine karşı, faşizme karşı, barış ve ulusal demokrasi için, iş, emek, toprak için; en geniş güçlerin birleşmesi için çalış. Eğer cuntaya karşı olan bütün güçler işbirliği yaparlarsa, cunta rejimine son vermek olanaklı olacaktır. Komünistler birlik yolundaki her çabayı ve işçinin, emekçinin her eylemini vargüçleriyle destekliyeceklerdir.

6 Kasım'da üç partiye de vur, geçersiz oy kullan !
Faşist cuntaya teslim olma !

20.9.1983

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

Engin, 21.9.1983

"TKP'nin Sesi"

Yazı:

A-- 21 Eylül 1933. Faşistler, ^{Almanya'daki} Layptsig kentinin merkezindeki mahkeme binasının bulunduğu bölgeyi abluka altına alıyorlar. Binaya girip çıkan herkesin üzeri aranıyor. Mahkeme binası içinde 120 yerli ve yabancı gazeteci dolanıyor. Mahkeme binası içinde özel bir postane kurulmak ^{uyar} ~~zorunda kalınıyor~~. ^{Sorut (gizli)} Almanya'daki TASS (ve İzvestiya ^{gizli} muhabirleri gözaltına alınıyor. Nedeni: Alman parlamentosunu, Rayhstag'ı yakmakla ^{amaçtadır} suçlananların davası başlıyor.

B-- ~~Suçluların~~ Yargılananların içinde, Georgi Dimitrof var. Georgi Dimitrof, yalnızca Bulgar Komünist Partisi'nin bir yöneticisi değil. o aynı zamanda, Komünist Enternasyonalin Batı Avrupa Bürosu sorumlusu. ~~Diğerleri~~

27 Şubat
A-- ~~30 Ocak~~ 1933'de Alman parlamentosunu ~~bir kumpayla~~ yakan
faşistler, ~~k~~ bunu bahane ederek 10 binin üzerinde komünisti, ilericiyi
tutuklamış ^{Orada. Amaç,} ~~bulunuyorlar~~. Rayhstag yangını davası, ^(Kıy) Hitler faşizminin
dünya çapında sözümona gücünü ortaya koymak, ^(Alman) komünistleri ⁽ⁿⁱ⁾ ve komünizmi
suçlamak ^{tu} ~~misyonu yükleniyor~~. Bu nedenle bu davanın hazırlanmasında,
sahte kanıtların üretilmesinde, yalan ifadelerin ^(dilek mektup bizzat) alınmasında Alman
faşizminin ele ^{tiler} başıları çok aktif çalışıyorlar. Hitler, Göring ve
Göbbels, Bu terörist eylemi komünistlerin sırtına ^(yebilme) yüklemek ~~bu~~ için
~~00000000~~ ^(bu) üç elebaşı sivri zekalarını çok iyi kullandıklarını sanıyor-
lar. ~~varmış ki~~ ^{şimdi} tüm gücünü seferber ettiler.

B-- 20 Eylül 1933'de, Rayhstag yangını davasının başlamasından bir gün önce, Londra'da kurulan Uluslararası İnceleme Komisyonu, raporunu açıklıyor. Raporda, Alman parlamentosunun, yeraltındaki dehlizlerden binaya giren faşistler tarafından yakıldığı, yargılananların olayla hiçbir ilişkisi bulunmadığı, yangın olayının yalnız ve yalnızca faşistlerin işine yaradığı sonuçlarına açıklıyor.

A-- Tutuklandıktan sonra Georgi Dimitroff, davaya büyük bir hızla hazırlanıyor. Almanca bilgisini artırıyor. Alman hukukunu inceliyor. Ve kendi kendisini savunmaya karar veriyor. Yalancı tanıkların ifadelerini çürütüyor.

Almanya Komünist Partisi'ni savunuyor. Komünizm ide ve ülkülerini savunuyor. Davayı tersine çeviriyor. Sanık sandalyesinde, Hitler faşizmi kuruyor. Söyle diyor: Hahha

(gong)

B-- " Ben burada sanık ~~xx~~ bir komünist olarak kendimi savunuyorum. Ben, kendi komünist ve devrimci şerefimi savunuyorum. Ben, fikirlerimi ve komünist inançlarımı savunuyorum. Ben hayatımın anlam ve içeriğini savunuyorum. İşte bunun için, mahkeme heyeti önünde söylediğim her söz, deyim uygunsa eğer, benim canımdan ve kanımdan kopmuş bir parçadır. Benim her sözüm, uğradığım haksız suçlama karşısında, böyle antikomünist bir suçun komünistlere isnat edilmesi karşısında duyduğum derin nefretin bir ifadesidir. "

(varsavyanka: 30 saniye)

İzci'nin adı teridir .

A-- Georgi Dimitroff, ilkönce, vargücüyle Almanya Komünist Partisi'ne sahip çıktı. Almanya Komünist Partisi'nin, Komünist Enternasyonalin ^{hiçbir zaman} terörist eylemlere ^{ve başvurmayacağını} hiçbir zaman başvurmadığını somutladı. Terörün ancak faşistlerin işine yaradığını kanıtladı. Georgi Dimitroff, iddianamede ^{yer alan} bulunan, olayın ardında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu yolundaki suçlamaları sürüttü. Sovyet politikasının özünü sergiledi. ^{Bu} Leninci politikayı savundu.

Daha sonra Georgi Dimitroff, iddianamedeki ~~suçlamaları~~ suçlamaları tek tek ele aldı, sürüttü. Öyle ki, kısa süre içinde dava, tersine dönmüştü. Sanık sandalyesinde artık, Hitler faşizmi oturuyordu. Bunun üzerine mahkeme, duruşmaları gizli yapmaya karar verdi. ~~Sık sık~~ ^{sık sık duyulma} Dimitroff, salondan dışarı çıkarılıyordu. ^(undan)

Bu arada mahkeme ile ilgili uluslararası kampanya ^{yıgınsal aytemler} öylesine yükseldi ki, tüm dünya bu olayı konuşuyordu. Türkiye'deki gazetelerde de Rayhstag yangını davası, manşetlere çıktı. 0 günlerde yayınlanan gazetelerde Dimitrof'un savunmasını, Rayhstag yangını davasının ayrıntılarını günü gününe veriyorlardı. Bu arada ^{Görcek} ~~sayısız~~ köşe yazarı, davanın ~~komple~~ ^{komple} karakterini, içyüzünü açıklayan yazılar ~~da~~ yazdılar.

Duruşmanın tepe noktalarından birisi, 4 ve 8 Kasım 1933'de yaşandı. İçişleri bakanı, Rayhstag başkanı Göring, ~~duruşmaya katılmak~~ ile nazilerin propaganda bakanı Göbbels, duruşmada tanık olarak dinlendiler. Dimitrof, Göring ile Göbbels'e öyle sorular yöneltti ki, Rayhstag yangınının bizzat faşistler tarafından yaptırıldığı somut olarak ortaya çıktı. Mahkeme, sonunda, Georgi ~~Dimitrof~~ Dimitrof ve yargılanan ^{Stekl} komünistlerin suçsuz olduklarına karar vermek zorunda kaldı.

B-- Bu nedenle Hitler faşizminin yengilgisi üzerinde konusulduğu^{politik-moral yenilgiyi} zaman, Hitler faşizminin, birinci yenilgiyi, Layptsig duruşması sırasında Georgi Dimitrof ~~ı~~ karşısında ~~ı~~ aldığından söz edilir.

Burada, önemli bir noktaya^ı daha vurgulamak gerekiyor. Georgi Dimitrof, Layptsig duruşması sırasında Komünist Enternasyonalî, Almanya Komünist Partisi'ni vargücüyle savundu. Faşistler, Dimitrof'un bu konumlarını sarsmak için, kamuoyunun karşısına ~~yalancı tanıklar~~ Almanya Komünist Partisi'ni terörist gibi gösterebilmek için toplama kamplarından 40 işçiyi duruşmaya tanık olarak getirdiler. Her gün en ağır işkenceler, en insanlık dışı uygulamalarla karşı karşıya bulunan bu işçiler, partilerine sahip çıktılar. 40 komünist işçi, herşeyi, ölümü bile göze alarak, gerçeği inatla dile getirdiler. Alman faşistleri, Georgi Dimitrof'u, Komünist Enternasyonalî, Almanya Komünist Partisi'ni kamuoyunun gözünde karalamak için çok uğraştılar^{kları}.

halde, başarılı olamadı. ^{lev.} 40 komünist işçi, Marksizm-Leninizm etrafında, liderleri Georgi Dimitrof'un etrafında çelik gibi kenetlendi. ^{lev.} Dünya komünist hareketi, bu 40 yiğit insanı da sevgi ve saygıyla anıyor.

A-- Layptsig duruşması, günümüzde, ülkemizde de olup biten yargılamalara ışık tutuyor. Faşizm, her zaman insanları, işlemedikleri suçlar nedeniyle ~~yargı~~, düşünce ve inançları nedeniyle yargılamaya kalkar. Sahte kanıtlar bulup, davalarını bunun üzerinde temellendirmeye, tanıkların tehditlerle ~~kayna~~, işkenceyle, baskıyla korkutmaya çalışır. Ve her defasında, onun yalana, düzmece ifadeler ve uydurmalara dayalı suçlamaları gerçeğin karşısında parçalanır. Layptsig duruşmasının başlamasından 50. yıl ~~sonra~~ ^{devrinde} ~~ve~~ Georgi Dimitrof'un Layptsig duruşmasındaki tutumu, kararlılığı, savaşkanlığı, komünizme inancı bugün de bize örnek oluyor. ~~Komünistleri~~ O'nun şu sözleri, dünyanın her yerinde kurulan faşist mahkeme salonlarında çınlıyor:

(gong)

B-- "Tarihin tekerleği ileriye doğru dönüyor... Hiçbir ^{baskı önlemi,} baskı, hiçbir hapis cezası, hiçbir idam cezası bu gidişi durduramaz. O, ileriye doğru dönüyor. Ve komünizmin ~~nikahı~~ sonul utkusuna dek de dönecektir."

(varşavyanka: 30 saniye)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

21.9.1983

KÜLTÜR VE SANAT

Σ 15 ülkeden sanatçılar Federal Almanyada biraraya geldi.
Nükleer silahsızlanma için oyuncular ve sanatçılar adlı bir uluslar
arası örgüt kurdu.. Başkanlığa Amerikalı ünlü barış ve demokrasi savaş
çısı sanatçı ^{lar} ~~Harri~~ Belafonte seçildi. Kuruluş toplantısında kısa
barış savaşçısı
adı PAND olan ~~xx xxxxxxxxxxxx~~ sanatçıların bu uluslararası örgütü
tüm hükümetlere ^{yaparak} ~~çağrıda bulunarak~~, atom savaş hazırlıklarına son
verilmesi ve nükleer silanlanmayı t/rmandırmaktan vazgeçilmesi is
teydi.

xx Sanatçıların barış ve silahsızlanma için savaşımı her gün
yeni boyutlar alarak tüm ülkelerde yükseliyor. . Barış için savaşan
sanatçıların ilk kez ~~bu~~ uluslararası bir örgütte güçlerini birleştir

rıyla tıkabasa doluydu. Ansızın ~~xxxxxxxxxxx~~ bir tuğla orzulu duvar
 da sıra sıra dizilmiş mezar taşlarının arasında 46 numaralı küçük
 taşta Pablo Neruda yazısını farkettilim... Yemin ederim ki ,gözlerime
 inanamadım.. Boğazım kurudu,gözlerime yağlar doldu. "bu olamaz,bu
 olamaz " diye yineliyor dum. O sırada ,elinde bir çiçekle
 bir adam geldi ve Nerudanin mezarına koydu.. Onu tek te~~ke~~ gelen
 başkaları izledi.. Sessizce çiçeklerini koydular ve gittiler.. O an-
 da Nerudanin mezar taşını taşıyan duvarın her yanının çiçeklerle
 dolu olduğunu farkettilim. Gelenlerden birisine " görüyormusun Şilinin
 en büyük ozanına nasıl bir mezar reva görmüşler" demekten kendimi
 alamadım.. Bu yaşlı bir işçiydi.. . "Onun burda olmasında yanlış
 birşey yok Senyora "xxxix "O burada yoldaşları ve yaşamını adadığı
 yoksullar arasında mutludur" diye yanıt verdi. "

Pablo Neruda, CIA düzenlemesi faşist darbeyi ölümüyle protesto etti.. ~~Pablo Neruda~~ Neruda yaşamı ve yapıtlarıyla Şili halkının demokrasi bağimsızlık, insanca yaşam isteminin simgesiydi.. Şili halkının Don Pablo'su idi. Kazandığı Nobel ödülünü, Şilide ~~Halk Birliği~~ hükümetini başa getiren, devrimi başlatan Şili emekçi halkın adına aldığını söyleyen Neruda öldürülen onbinlerce Şilliliyle birlikte gözlerini yumdu. Ama "ölüm gibi görünürse de halk / döner gelir elbet bir gün Nisan ayı, / kavuşur baharına toprak, / kızgın eller dağıtır, atar havayı, ölümün / içinde yeşerir yaşamak" / diyen Neruda'nın şiirleri de, Şili halkının demokrasi ~~ve~~ özlemi gibi ölümsüzdü.. Faşizmin en kara günlerinde Neruda'nın

cenaze töreninde faşizme ilk çıkışı yapan Şili halkı ~~xxxxxx~~ ozanın
"ölümün içinde yeşerir yaşamak" ~~x~~ dizelerini doğrudan söylüyordu.

Bu gün Şili halkı baharına kavuşmak üzere ayağa kalktı. Kızgın
eller ağır havayı attı.. ^{Öyle ki,} Şili halkının, Neruda'nın halkının ~~x~~ gerçek kat
tili Amerikan emperyalizminin sesi "Amerikanın Sesi" radyosu ~~şu~~
~~xxxxxxxxxxxx~~ ^{bile} muhabiri aynen şöyle dedi bugün.. "Şili halkı artık demokrasiyi yaşamı
na tercih ediyor.. Demokrasi için ölümü göze almış yığınlar var.."

5. Faşist Şili darbesini n hemen ertesinde, demokrasi şenitleriyle ~~xxxxxxxx~~
birlikte Santiago mezarlığında omuz omuza yatan Neruda şimdi ,Amerikan
cı faşist Pinoşe rejimine karşı direnen halkın en ön saflarında..
Şili halkı onu ^{vücudunu} mezarına yolcu ederken, çoktan aklına ve yüreğine
kazımişti.. 5. Tabutun ardından giden ~~xxxxxx~~ halktan biri ~~xxxxxx~~
sesleniyordu " Yoldaş Neruda ~~ı~~.." 5- Tüm cemaat ~~yanıt~~ veriyordu
D. "Presente.. Burada..." ^{topluluk yanıtı}

21-9-1983 Şerif

TKP'nin Sesi

Konu: Sicilli cunta adayları.

~~Yurttaş~~ Yurttaş ~~her~~ seçime katılmasına izin verilen ~~her~~ partiler için diyor ki, "al birini vur ötekine"...Bu kararı vermek kolay. Cuntayı biliyor. Cuntanın izin ver^{diği}~~iletişim~~ partileri de biliyor. Ya partilerden aday olanları biliyor mu? Bir bölümünü biliyor. Bir kısmını bilenler bilmeyenlere anlatırken öğreniyor, tanıyor. Bilemediklerini, tanıyamadıklarını ise "cunta uşağı" diye belliyor. Cunta uşağı olmasalar cuntanın partilerinde saklabanlık, palyaçoluk etmezlerdi~~x~~" diye düşünüyor. Tamamiyle haklı bir düşünce. İşte size bunlardan bir örnek daha. Hem de okkalı bir cunta uşağı... "Niçin okkalı?" diye soranlara yanıtlayalım. Çünkü Amerika'da tahsil görmüş. Profösör değil. Öğrenci değil, doktor değil. Apoletli Paşa da değil? Acaba niçin Amerika'da

tahsil görmüş? ~~Henk~~

Adı Hüsnü Çınar.Tam 19 yıl İstanbul Esnaf ve Sanaatkâr Dernekleri Federasyonu Başkanlığı yaptı.Bu yağlı işten Cuntanın Söngü Partisi Milliyetçi Demokrasi Partisi'nin 41 Kurucusundan biri oluncaya kadar ayrılmadı.Eline geçirdiği yağlı kuyruğu başkasına kaptırmayacak kadar açıkgöz biri Hüsnü Çınar.Bu kadar açıkgöz olduğu için de Amerikalı baş efendileri onu alıp yurtlarına götürmüşler,esnafın parası pulu nasıl araklanır,anti-komünizm,anti-Sovyetizm nasıl yapılır,Nasıl işçi düşmanlığı propoganda edilir?" dibi konularda kafasını da açmışlar.Böylece kafası ve gözü açık bir Hüsnü Çınar oluşmuş.Bu Hüsnü Çınar Amerika'daki tahsili'nde öğrendiklerini hemen kaleme dökmüş "Amerika'da gördüklerimin düşündürdükleri" isimli bir kitap halinde "En büyük düşman Komünizm Yayınları" arasında yayınlanmış.

Ama Hüsnü Çınar bu...Durur mu hiç! Esnaf Dernekleri Başkanlığı yaparken esnafı temsilen Bağ-Kur Yönetim Kurulu üyeliğine getirildi. Burada Bağ-Kur'un paralarını cebe attı.Binlerce İstanbul'lu esnafı dolandırdı!"Bağ-Kur keseneklerinizi ödüyorum" diyerek topladığı paralarını Sırdas hesaplara,damatların,kızların,ve de yetişkin erkek evlatların hesabına aktardı.En sonunda yakayı ele verdi.Yakayı ele verdi ama,yakayı kapan cuntanın savcılarıydı.Hüsnü Çınar cuntacı olunca Cuntaya palyaço olmayı kabullenince hakkında açılan dava da kapatıldı.İftiraya uğramış bir kahraman olarak 19 Eylül 1982'de bir kez daha İstanbul Esnaf ve Sanaatkârlar Dernekleri Fed.Başkanlığına getirildi.Amerikan tahsili görmüş bu mektepsizin hikayesi burda bitmiyor Cuntanın anayasası açıklandığı zaman:"Bu anayasa'da esnaflar unutulmuştur" diye horozlandı.Ama hiç sıkılmadan Bu anayasayı süregen

- 4 -

lu
kılmak için kurulan horoz/partinin kurucusu ve milletveki adayı oldu
işte üsnü Çınar da böyle biri...

Bu da ötekiler gibi...Onursuz,Amerika'da eğitilmiş,rüşvetçi,yalan
ci ve dolandırıcı....Mübarekler hepsi de aynı suyla yıkanmış.Genera-
li de,emeklisi de,~~emekli~~ emekli, danışmanı da.Ah birini vur ötekisine!

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"TKP'nin Sesi"

Önce haberlerden özetler

21.9.1983 Nec.

Ankara: Cunta, 474 bağımsız adaydan 428'ni, seçime katılacak 3 partinin de toplam 244 adayını veto etti.

Diyarbakır: Politik tutukluların açlık grevinden sonra Diyarbakır cezaevlerinde terör ve zorbalığın daha da arttığı bildiriliyor. Açılan ateş sonucu ölenlerin sayısı açıklanmıyor.

Nüyork: Cuntanın 160 adet savaş uçağı alacağı Amerikan General Deynemiks uçak şirketinin yeni bir rüşvet skandalı daha açığa çıktı

Moskova:

Andropov'un, Federal Alman sosyal demokrat milletvekillerine yanıtı:

-Nükleer savaş önlenabilir. Yığinsal barış eylemlerinin bunda rolü çok büyüktür.

Nü-York: BM 38. genel kurul dönem başkanlığına Panama temsilcisi Elneka seçildi. Genel tartışmalara pazartesi başlanıyor.

Beyrut: Amerikan birlikleri Lübnanda napalm bombası kullanıyor.

Atina: Yunanistan hükümeti, Amerikanın, üsleri Lübnan müdahalesi için kullanmasına izin vermiyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İç haberler:

"TKP'nin Sesi"

21.9.1983 Nec.

1

P. --- Cunta, 6 Kasım seçimlerine katılmasına izin verdiği üç partinin toplam 244 milletvekili adayını kendisi için uygun görmiyerek veto etti. Cunta ayrıca, 474 bağımsız adaydan 428'nin milletvekilliği adaylığını onaylamadı.

Cunta tarafından yapılan açıklamaya göre, Necdet Calp'ın "Halkçı Partisinden 89, Turgut Özal'ın "Anayatan Partisi"nden 81 ve emekli orgeneral Turgut Sunalp'ın "Milliyetçi Demokrasi Partisi"nden de 74 aday veto edildi. Cuntanın birkaç gün önce seçim yasasında yaptığı bir değişiklik uyarınca, seçime katılan partiler veto edilen adaylarını yerine 2 gün içinde yeni aday gösterebilecekler. Ancak bu adaylar da cunta tarafından 7 gün içinde incelenecek ve veto edilebilecek.

--- Diyarbakır cezaevindeki politik tutukluların açlık grevinden sonra, Diyarbakır hapisanelerinde kolluk kuvvetlerinin, özel komando birliklerinin politik tutuklular üzerinde azgın bir terör havası estirdiği bildiriliyor. Tutuklular sıra dayagından geçiriliyor, özellikle açlık grevine katılan politik tutuklulara ağır işkenceler yapılıyor.

Diyarbakır Sıkıyönetim mahkemesinde sürmekte olan Kürdistan İşçi Partisi davasında söz alan ^{tutuklu} (sanıklar), Diyarbakır cezaevindeki bu zorbalığı protesto ettiler. Sistemli işkence, dayak ve hücre cezaları karşısında bazı arkadaşlarının intihar ettiğini, birçok politik tutuklu^{ların} işkence sonucu sakat kaldığını söylediler.

^{tutuklu} Mahmut Güven adlı ~~sanık~~, Esat Oktay Yıldırım adlı kişinin cezaevi müdür yardımcılığına getirilmesinden sonra Diyarbakır cezaevinin tam anlamıyla bir işkencehaneye dönüştüğünü, Şubat 1982'den

bu yana politik tutuklulara işkence yapılmayan tek bir gün geçmediğini söyledi. Bu durum karşısında bine yakın politik tutuklunun 2 Eylül 1983 tarihinde açlık grevini başlattığını bildirdi. İşkenceyi ve ağır cezaevi koşullarını protesto amacıyla girişilen bu toplu eylemin, Diyarbakır cezaevinde yapılan 12 Eylül 1980 darbesinden bu yana üçüncü açlık grevi olduğunu açıkladı. Bundan önceki açlık grevinin 43 gün sürdüğünü söyledi.

--- Fransız Haber Ajansı AefPe, Diyarbakır'daki cezaevindeki tutuklulara sistematik bir şekilde yapılan işkencelerin sürdüğünü bildirdi. Ajansın bildirdiğine göre, cezaevindeki bu durumu protesto amacıyla girişilen açlık grevini bastırmak için koğuşlara giren özel komandolar tutukluların üzerine ateş açtı. Ateş sonucu ölenler oldu, ancak Sıkıyönetim ve cezaevi yetkilileri ölü sayısını açıklamadı.

--- Cuntanın, 160 adet savaş uçağı satın alacağı Amerikan General Daynemiks şirketinin yeni bir rüşvet skandalı açığa çıktı. Şirketin uluslararası ilişkilerini yürüten ve özellikle de F-16 tipi savaş uçaklarının dış pazarlamasını yapan başkan yardımcısı Veliotis, rüşvet alma ve rüşvet verme suçundan bir Nü York mahkemesinde yargılanıyor. Bilindiğı gibi Veliotis, F-16 tipi uçakların Türkiye'ye satışı ile ilgili olarak General Daynemiks ile cuntacı generaller arasında yapılan pazarlıklarda önemli bir rol oynamıştı.

Nü York'taki duruşmada Federal jüri, Daynemiks temsilcisi Veliotis'i son olarak bir başka şirketten 2 milyon 700 bin dolar rüşvet almakla suçluyor. Nü York mahkemesi, General Daynemiks şirketinin uluslararası ilişkiler şefi Veliotis'in rüşvet almak, "Fricitemp Korp" adlı başka bir şirketin iki temsilcisinin de rüşvet vermek suçundan 20'şer yıl hapsini istiyor.

Dış haberler:

21 Eylül 1983

Ali

-----SBKP ^{mk} Genel Sekreteri Yuriy Andropov, Federal Almanya parlamento-sundan bir grup milletvekili^{li} gönderdiği yanıt mektupta, Sovyetler Bir-liğinin nükleer silahlanma yarışının durdurulması ve Avrupada atom silahlarının azaltılmasına ve giderek tümünü kaldırılmasına yönelik barışçıl önerilerini bir kez daha vurguladı. Sovyet devlet başkanı bu mektubunda Cenevredeki görüşmelere de değinerek, burada bir başarıya ulaşılmasının başlıca sorumlusunun, tek yanlı askersel üstünlük sağlama açısından hareket eden Amerikan tarafının olduğunu kaydetti. Andropov ayrıca, bu görüşmelerde olumlu bir sonuca varılabilmesi için, yığinsal barış söylemlerinin önemini özellikle vurguladı. Sovyetler Bir-liğinin, Avrupadaki tüm nükleer roketlerin sökülmesi ve imha edilmesine dek uzanan geniş kapsanlı somut önerilerle ortaya çıktığını anımsata-rak, bunların geçerliliğini koruduğunu bildirdi. Görüşmeler sürdükçe,

yeni roket yerleştirilmesini, yani moratoryum uygulanması önerisinin, Cenevrede bir başarı için özellikle önemli rol oynayabileceğini söyledi. ^{mk}SBKP Genel Sekreteri, Federal Alman Sosyal Demokrat milletvekilleri ~~maxgünke~~ ne gönderdiği yanıt mektupta, Sovyetler Birliğinin NATO'nun elindekinden bir tek fazla roketle sahip olmak istemediğini, eşitliğin ve eşit güvenliğin ana ilke olduğunu kaydetti. Andropov, Alman top- raklarından bir daha savaş başlatılmaması için elden gelen her şeyin yapılması zorunluğunun Federal Almanyada giderek daha iyi kavrandığını da belirtti.

-----Salı günü çalışmalarına başlayan BM 38.Genel Kurulu yönetim organlarını seçerek,gündem ve komisyonlar üzerinde çalışmaya geçti.Genel tartışmalara pazartesi günü başlanacak.BM üyesi 157 ülkenin temsil edildiği genel kurulun çalışmalarını geçen genel kurul başkanı Macaristan büyükelçisi Halay bir konuşmayla açtı.Halay,günümüzde insanlığın ve dolayısıyla BM'in önünde duran başlıca sorunun,nükleer savaş tehlikesini önlemek olduğunu kaydetti.38.Genel kurul dönem başkanlığına Panama büyükelçisi ve dışişleri bakanı Elneka seçildi.Elneka,yaptığı ilk konuşmada,37.genel kurulda,barışın korunması yönünde elde edilen başarıların etkin bir biçimde sürdürülüp daha da ileriye götürülmesi gereğini vurguladı.Sovyetler Birliği delegasyonu adına gazetecilere demec veren büyükelçi Troyanovski,Birleşik Amerika, Sovyet Dışişleri bakanı Gromikonun oturumlara katılmasını olanaksız hale getirmesin-

den ötürü kınadı, uluslararası ortamı gerginleştirmekle suçladı. Troyano-
vski, nükleer savaşın önlenmesinin olanaklı olduğunu, genel kurul çalış-
malarında bu yönde çaba harcayacaklarını bildirdi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

D

-----Lübnan karasularına dek yavaşan Amerikan ve Fransız uçak gemileri-
nin ve öteki savaş gemilerinin, Beyruttaki, sözümona "barış gücü"nden
askerlerinin güvenliğini sağlamak bahanesiyle yoğunlaştırdıkları silah-
lı müdahaleler, salı günü yeni yoğunluk kazandı. Şuf yöresinde ve Suk
el Garb bölgesindeki ilerici yurtsever sığınanların konumları yoğun biçim-
de bombalandı. Lübnan Sosyalist İlerleme Partisinin yayınladığı açıkla-
mada belirtildiğine göre, Amerikan gemileri bu bombardımanlar sırasın-
da uluslararası yasalarca yasaklanmış bombalar, bu arada ndalm bomba-
ları kullandı. Amerikan Kongresinde sert tepkilere yol açan bu müdahale-
lerle ilgili bir haberinde Amerikan UPI ^{Yu-Pi-Ay} Ajansı, Viyetnam savaşından
bu yana Amerikan birliklerinin ilk kez böylesine yoğun biçimde savaş-
lara katıldığını kaydetti.

----Şam'da çıkan "Al Thaura" gazetesi, başta Birleşik Amerika olmak üzere
✓ emperyalist NATO ^{üçer} ülkelerinin Lübnandaki tutumunu sert bir şekilde kınadı.
Gazete, bu girişimlerin Suriye için de büyük bir tehlike oluşturduğunu
vurgulayarak, "Suriye hiçbir baskıya ve tehdide boyun eğmeyecektir.
Eğer ABD bizi silah gücü ve saldırı tehditleriyle yıldırmaq istiyorsa,
bilmeli ki, çabaları boşunadır," diye yazdı.

----Yunanistan hükümeti, Birleşik Amerikanın Lübnana güç aktarmada
Yunanistandaki üslerini kullanma istemini reddetti. Yunanistan Dışiş-
leri Bakanlığı, Yunan topraklarının üçüncü ülkelere karşı kullanılma-
sının söz konusu olamayacağını bildirdi.

Yunanistan Komünist Partisi, MK'nin yaptığı Plenumla ilgili olarak yayınladığı Açıklamada, uluslararası gericiğin, Yunanistanın içişlerini ne karışma girişimlerini yoğunlaştırdığını bildirdi. Açıklamada vurgulandığına göre, Batının Yunanistan üzerindeki baskıları, özellikle Amerikan üsleriyle ilgili Yunan-Amerikan anlaşmasının imzalanmasından sonra daha da artmış bulunuyor. Bu arada, Yunan hükümetinin, Batı Avrupa'ya yeni Amerikan füzelerinin verileştirilmesi kararının 6 ay ^(daha ertelenmesi) uzatılması, Balkanlarda atomsız bölge oluşturulması gibi barışçıl önerilerle ortaya çıkmasından sonra, Yunanıstana karşı yumuşama düşmanları açık bir kampanyaya başlatmış bulunuyor. Yunanistan Komünist Partisi Açıklamasında ülkenin tüm demokratik ve yurtsever güçlerini, Yunanistanın dünya barışının korunması davasında rolünü ~~arttı~~ pekiştirmek için eyleme çağırdı.

-----Polonyada kurulan yeni sendikaların üye sayısı 3 milyon 300 bine yükseldi. Varşovada parti kadrolarıyla yapılan bir toplantıda açıklandığı ^{na göre,} ~~inere,~~ 14 bin sendika örgütü~~ne~~, yönetim organlarını seçmiş bulunuyor. Ulusal çapta kurulan sendikal örgüt sayısı ise 5'e yüksel^{di.}~~miştir.~~ Öte yandan, Polonyada ~~de~~ oluşturulacak yeni Yazarlar Birliği için Kurucu Komitenin çalışmalarına başlandığı bildiriliyor. Komitenin açıklamasında, Polonya Halk Cumhuriyeti'nin Anayasasını, toplum düzenini ve yasalarının benimseyen tüm yazarların, yeni kurulacak Birliğe üye olabileceği belirtiliyor.

-----NATO üyesi 5 ülkeden Sosyal Demokrat Parti temsilcileri Osloda yaptıkları toplantıda, Cenevredeki Sovyet-Amerikan görüşmeleri sürdükçe Batı Avrupaya yeni Amerikan roketleri yerleştirilmesini istediler. Danimarka, Norveç, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg sosyal demokratlarının bu toplantısına Federal Almanya, Fransa ve İngiltere sosyal demokratlarının temsilcileri de gözlemci olarak katıldılar.

-----İngiltere Liberal Partisi lideri Deyvit Stil, Doğu ile Batı arasındaki politik havanın iyileştirilmesini, dialogların olumlu sonuç vermesi için önemli bir zorunluk olarak niteledi.

-----Federal Almanya Liberal Demokrat Partisi, Bonn'daki basın toplantısında, NATO'nun ilk nükleer vuruş doktrinini kınadı. Partinin temsilcileri, Persing-2 ve Kruys roketlerinin yerleştirilmesi için başlanan tüm hazırlıkların derhal durdurulmasını istediler.